

ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα 15^ο Τριμελές

Αποτελούμενο από τις: Αγάπη Γαλενιανού – Χαλκιαδάκη Προεδρεύουσα Εφέτη κωλυομένων των αρχαιοτέρων αυτής δικαστών, Άννα Μπόβου και Αικατερίνη Κεφαλάκη - Εισηγήτρια, Εφέτες Διοικητικών Δικαστηρίων και Γραμματέα την Αικατερίνη Αδαμοπούλου, δικαστική υπάλληλο,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Απριλίου 2014 για να δικάσει την από 11.11.2013 (αριθ. καταχ. ΠΡ1404/12.11.2013) προσφυγή

της «ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ» που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφ. Συγγρού αρ. 134) εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου

κατά της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που εδρεύει στην Αθήνα οδός Κότσικα αρ.1, εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου δικηγόρου Ιωάννη Λιναρίτη.

Η κρίση του είναι η εξής:

1. Επειδή, με την κρινόμενη προσφυγή, για τη συζήτηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο των 500 ευρώ κατ' άρθρο 45 παρ.2 του ν. 3959/2011 (σχ. ειδικά έντυπα 1327033, 1308149, 1308150, 1308151, 1308152 σειρά Α), η προσφεύγουσα ζητά παραδεκτώς την ακύρωση της 561/VII/2013 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία αφενός της επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 18.394 ευρώ για παράβαση του άρθρου 1 του ν.703/1977, αφετέρου υποχρεώθηκε να παύσει τη διαπιστωθείσα παράβαση και να ενημερώσει με επιστολή τα μέλη της εντός 20 ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ανωτέρω απόφασης, ότι η διαμόρφωση των τιμών κατασκευής κτιρίων και η διάθεση ανεγερθέντων κτιρίων στην αγορά συνιστά ελεύθερη και αυτόνομη επιχειρηματική επιλογή κάθε επιχείρησης-μέλους της, καθώς και ότι τα μέλη της θα

πρέπει να απέχουν μεταξύ τους από κάθε ενέργεια αμέσου ή εμμέσου καθορισμού της τιμολογιακής πολιτικής τους ή/και ελέγχου της διάθεσης τυχόν υφιστάμενου πλεονάσματος ακινήτων στην αγορά. Επίσης, υποχρεώθηκε να αναρτήσει στην ιστοσελίδα της για 1 έτος την ως άνω επιστολή.

2. Επειδή, στο άρθρο 1 παρ.1 του ν.703/1977 «περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α 278) ορίζεται ότι: «1.Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής ενηρμισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού ιδία δε αι συνιστάμεναι εις: α) τον άμεσον ή έμμεσον καθορισμόν των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) τον περιορισμόν ή τον έλεγχον της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, γ) την κατανομήν αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, δ) την, κατά τρόπο δυσχεραίνοντα την λειτουργίαν του ανταγωνισμού, εφαρμογήν εν τω εμπορίω ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία δε την αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεως, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, ε) την εξάρτησιν συνάψεως συμβάσεως εκ της παρά των αντισυμβαλλομένων αποδοχής προσθέτων παροχών, αι οποίαι κατά την φύσιν των ή συμφώνως προς τας εμπορικές συνηθείας, δεν συνδέονται μετά του αντικειμένου των συμβάσεων τούτων». Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, απαγορεύεται κάθε συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων καθώς και κάθε απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων, που έχει ως αντικείμενο είτε ως εν δυνάμει αποτέλεσμα τον περιορισμό ή την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού. Εάν από το περιεχόμενο της απόφασης ενώσεως επιχειρήσεων, μπορεί να συναχθεί ότι αυτή έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό, την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, παρέλκει, ως αλυσιτελής, η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επελεύσεως άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό. Έτσι, η διαπίστωση ότι η απόφαση έχει αντικείμενο βλαπτικό για τον ανταγωνισμό δεν μπορεί να ανατραπεί ούτε από ενδείξεις ότι δεν είχε κανένα αποτέλεσμα εντός της αγοράς ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, ούτε από το ότι οι εν-

διαφερόμενοι εξασφάλισαν ταυτοχρόνως, δια της πρακτικής αυτής, ορισμένα πλεονεκτήματα ως προς τον ανταγωνισμό. Για τους ίδιους λόγους, κατ' αρχήν, δεν απαιτείται, από άποψη διαπιστώσεως της παραβάσεως, ειδική οικονομική ανάλυση για τις συνθήκες της οικείας αγοράς, ούτε για τον προσδιορισμό της, δοθέντος, άλλωστε, ότι τα ίδια τα μέρη, με την απόφαση που λαμβάνουν, κατασκευάζουν τεχνητά μια ιδιαίτερη, απομονωμένη, αγορά, στεγανοποιημένη από την ομαλή λειτουργία των κανόνων τού ανταγωνισμού. (Στε 1324/2013, 2780/2012 επταμ., με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία). Κατά τη ίδια ως άνω διάταξη, στην έννοια της «επιχειρήσεως» υπάγεται κάθε φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του και από τον τρόπο χρηματοδότησής του. Ειδικότερα, η ύπαρξη επιχείρησης προϋποθέτει αυτονομία οικονομικής δράσης και συνακόλουθα πλήρη ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες, εφόσον δεν τελούν υπό υπαλληλική σχέση, παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε συγκεκριμένες αγορές έναντι αμοιβής και ως εκ τούτου, ασκούν οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια των κανόνων του ανταγωνισμού. Οι κατασκευαστές κτιρίων ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα (κατασκευή και πώληση κτιρίων) και αναλαμβάνουν τους οικονομικούς κινδύνους σχετικά με την άσκηση της δραστηριότητάς τους. Επομένως, αποτελούν «επιχειρήσεις», υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν.703/1977. Η Ένωση Κατασκευαστών Κτιρίων Ελλάδος η οποία είναι επαγγελματικό σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σκοπό την προαγωγή των κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων των μελών της, οι οποίοι συνιστούν κατά τα ανωτέρω «επιχειρήσεις», αποτελεί «ένωση επιχειρήσεων» υπό την έννοια της ίδιας ως άνω διάταξης (βλ. ΣτΕ 125/2009 με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία Δ.Ε.Κ.).

3. Επειδή, στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν.703/1977 ορίζεται ότι: «3.Εμπίπτουσαι εις την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου συμφωνίαι, αποφάσεις και περιπτώσεις ενηρμονισμένης πράκτικης ή κατηγορίαι τούτων δύναται να κριθούν δι'αποφάσεως της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ως εν όλω ή εν μέρει ισχυραί, εφ' όσον πληρούν αθροιστικώς τα κάτωθι προϋ-

ποθέσεις: α) συμβάλλουν, επί ευλόγω συμμετοχή των καταναλωτών, εις την προκύπτουσαν ωφέλειαν, εις βελτίωσιν της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή εις προώθησιν της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, β) δεν επιβάλλουν εις τας οικείας επιχειρήσεις περιορισμούς πέραν των απολύτως αναγκαίων δια την πραγματοποίησιν των ανωτέρω σκοπών και γ) δεν παρέχουν εις τας επιχειρήσεις ταύτας την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού εις σημαντικό τμήμα της οικείας αγοράς». Κατά πάγια νομολογία, κάθε συμφωνία ή απόφαση που περιορίζει τον ανταγωνισμό, είτε μέσω των αποτελεσμάτων είτε μέσω του αντικειμένου της, μπορεί κατ'αρχήν να τύχει απαλλαγής. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις, που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά. Πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων, ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, να εξασφαλίζει συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος, να μην επιβάλλει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μη αναγκαίους περιορισμούς και να μην τους παρέχει τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων. Κατά συνέπεια, το πρόσωπο που επικαλείται το ανωτέρω άρθρο, πρέπει να αποδείξει ότι πληρούνται οι πιο πάνω προϋποθέσεις με πειστικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία (αποφ. ΔΕΚ 7ης Ιανουαρίου 2004 υποθέσεις C-204/00, C-205/00, απόφαση ΠΕΚ της 27ης Σεπτεμβρίου 2006 υπόθεση Τα-168/01).

4. Επειδή, στο άρθρο 9 του ν.703/1977, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 16 του ν.3373/2005 ορίζονται τα εξής: «1.Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, μετά από σχετική έρευνα που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή αίτησης του Υπουργού Ανάπτυξης, διαπιστώσει παράβαση της παρ.1 του άρθρου 1 και των άρθρων 2, 2α και 5 ή των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μπορεί με απόφαση της: α) να υποχρεώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων να παύσουν την παράβαση και να παραλείπουν αυτή στο μέλλον, β) να αποδέχεται, εκ μέρους των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων, με τις οποίες θα παύει η παράβαση και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις, γ) να επιβάλλει μέτρα συμπεριφο-

ράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, τα οποία πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για την παύση της παράβασης και ανάλογα με το είδος και τη βαρύτητα αυτής... δ) να απευθύνει συστάσεις σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1,2 και 2α, όπως προστίθενται με τον παρόντα νόμο 703/1977 και να απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή ή και τα δύο, σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης, ε) να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο ή η χρηματική ποινή ή και τα δύο, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της παράβασης, στ) να επιβάλλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση... 2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φθάνει μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης της χρήσης κατά την οποία έπαυσε η παράβαση ή, αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της τρέχουσας χρήσης ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης αντιστοίχως. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης...». Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, επί επιβολής προστίμου για παράβαση των διατάξεων περί ανταγωνισμού λαμβάνονται υπ' όψιν, προς το σκοπό εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της αποτρεπτικότητας του προστίμου, εντός του πλαισίου της αρχής της αναλογικότητας, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, ο σκοπός του προστίμου, ο οποίος συνίσταται στην καταστολή κάθε παράνομης συμπεριφοράς και στην πρόληψη επαναλήψεώς της, ο αριθμός, το μέγεθος και η οικονομική ισχύς των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, ως προς τα οποία αποτελεί ένδειξη ο συνολικός κύκλος εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων, η έκταση των επιβλαβών για την αγορά οικονομικών συνεπειών της συμπεριφοράς, ο βαθμός ενοχής και το κέρδος κάθε επιχειρήσεως (ΣτΕ 1324/2013, πρβλ. αποφ. επί των υποθ. C-100-103/1980, σκ.104, 106, 117, 129, και T-67, 68, 71 και 78/2000-πρβλ. επίσης αποφ. ΔΕΚ της 28-6-2005, C-189, 202, 205-208, 213/2002, σκ.15, 17, 18, 240-243).

5. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Η προσφεύγουσα Ένωση Κατασκευαστών Κτιρίων Ελλάδος, ιδρύθηκε στις 15.12.1997 στην Αθήνα, είναι επαγγελματικό σωματείο

μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό της, τη μελέτη, προστασία και προαγωγή των κοινωνικοοικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του, την έρευνα τη μελέτη και επίλυση όλων των προβλημάτων (επαγγελματικής και οικονομικής φύσεως) αυτών, τη συμβολή γενικά στην προώθηση των οικονομικών τους συμφερόντων καθώς και στη βελτίωση των όρων εξασκήσεως του επαγγέλματος τους. Επίσης, τη φροντίδα για την αναγνώριση και προστασία των δικαιωμάτων των μελών του, μέσα στο πλαίσιο των νόμων. Μέλη της Ένωσης μπορούν να γίνουν φυσικά πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του κατασκευαστή κτιρίων μέσα στο νόμο Αττικής ή και σε άλλους νομούς. Η διοίκηση της Ένωσης ασκείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο με τριετή θητεία, ο δε Πρόεδρος του ΔΣ εκπροσωπεί το σωματείο σε όλες του τις σχέσεις. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής ξεκίνησε το 2009 αυτεπάγγελτο έλεγχο στον κλάδο των κατασκευαστών κτιρίων με αφορμή δημοσιεύματα στον τύπο σχετικά με τις υψηλές τιμές των ακινήτων, καθώς και ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της προσφεύγουσας Ένωσης, η οποία ανέφερε τα ακόλουθα: «ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ μην προχωρείτε σε ανεγέρσεις νέων κτιρίων, αν προηγουμένως δεν έχετε διαθέσει το 70% των ακινήτων που έχετε προς πώληση». Ειδικότερα, η ΓΔΑ προχώρησε στις 4.5.2009 και στις 15.12.2011 στη διενέργεια αιφνίδιων επιτόπιων ελέγχων στην έδρα της προσφεύγουσας, της Ομοσπονδίας Κατασκευαστών Οικοδομικών Επιχειρήσεων Ελλάδος καθώς και στην εταιρία [...]. Από τον ανωτέρω έλεγχο, ο οποίος πραγματοποιήθηκε εκτός των άλλων και στα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφεύγουσας προέκυψαν τα ακόλουθα: Στο πρακτικό της 5ης Γενικής Συνέλευσης στις 11.2.2002 αναφέρεται: «Ο πρόεδρος συνέστησε στα μέλη να μην αλλ(σπ)άζουν τις τιμές. Οι τιμές θα πάνε πολύ ψηλά για πολλούς λόγους, ένας εκ των οποίων είναι η ανυπαρξία οικοπέδων», το ίδιο περιεχόμενο είχε και η ομιλία του προέδρου προσθέτοντας ότι «...Ακόμη και ο συνάδελφος που έχει πολύ μεγάλη δυσκολία ρευστότητας θα καταλάβει ότι δεν μπορεί να πουλήσει φθηνότερα από πέρυσι. Πρέπει να πουλήσει ανάλογα με τη νέα αντιπαροχή». Στο πρακτικό της 6ης Γ.Σ. στις 3.2.2003 αναφέρεται ότι «ο πρόεδρος επισήμανε και σχολίασε το θέμα του κακού ανταγωνισμού που παρατηρείται μεταξύ των συναδέλφων και

προέτρεψε όλους να μην πλειοδοτούν στις αντιπαροχές διότι είναι λάθος κίνηση και τέτοιες κινήσεις δεν έχουν μέλλον. Είναι προτιμότερο να μη γίνει ένα έργο παρά να γίνει κάτω από αυτές τις συνθήκες. Η κτηματαγορά δεν μπορεί να βρεθεί σε ύφεση γιατί η χώρα δεν έχει κτιριακό δυναμικό με βάση το νέο αντισεισμικό κανονισμό και είναι γεγονός ότι μόνο τα νεόδμητα προσφέρουν αυτή τη δυνατότητα», ο δε πρόεδρος στην ομιλία του ανέφερε: «...Είναι προτιμότερο να μη χτίσουμε, είναι προτιμότερο να μην έχουμε υπερπαραγωγή κατοικίας και επαγγελματικών χώρων παρά μόνοι μας να αρχίσουμε τη μειοδοσία πλέον στις τιμές των ακινήτων εις βάρος του κεφαλαίου των επιχειρήσεών μας... Σας προτρέπω όλους να μην πλειοδοτείτε στις αντιπαροχές, είναι λάθος κίνηση... Σταματήστε τις πλειοδοσίες εδώ και αν έχετε αγοράσει οικόπεδα μην τα χτίζετε προς το παρόν. Ενδεχομένως να μην βρεθούν ούτε ενοικιαστές για ορισμένα από αυτά.... Δεν χτίζουμε οπουδήποτε και οποιοδήποτε οικόπεδο...». Στην ενότητα Οικονομοτεχνικά του τεύχους 33 (Ιούλιος- Αύγουστος 2004) του περιοδικού της Ε.Κ.Κ.Ε. στο άρθρο με τίτλο «Ελεγχόμενη από την Ένωση η μείωση του οικοδομικού όγκου» αναφέρεται: «Η Ένωση προ διετίας είχε αρχίσει να ενημερώνει τα μέλη της για την ανάγκη μείωσης των κατασκευών έτσι η προσφορά των ακινήτων να απορροφάται και η αγορά να εξομαλύνεται χωρίς να παρατηρούνται φαινόμενα «σπάσιμου» της τιμής τους. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα υποχώρησε το Μάρτιο κατά 4,1% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2003 ενώ το διάστημα Ιανουαρίου – Μαρτίου η μείωση έφτασε το 13,3%. Η μείωση του οικοδομικού όγκου σημειώθηκε κυρίως στην Αττική και λιγότερο στην υπόλοιπη χώρα...». Το ίδιο άρθρο δε είχε ενταχθεί και στο ενημερωτικό φυλλάδιο της Ένωσης προς τα μέλη της με τίτλο «Μερικές από τις ενέργειες του Δ.Σ. της Ένωσης κατά το 2004». Σε ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «ΑΠΟΨΗ» στις 7.7.2004, ο Πρόεδρος της Ένωσης επαναλαμβάνει: «Η πτώση της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας που παρατηρείται τον τελευταίο καιρό και η οποία είναι κατευθυνόμενη από την Ένωση Κατασκευαστών, βοήθησε ουσιαστικά στην εξομάλυνση της αγοράς χωρίς να παρουσιάζονται φαινόμενα «σπάσιμου» τιμών των ακινήτων». Στην από 11.7.2005 επιστολή του Προέδρου της ΕΚΚΕ προς τους

συναδέλφους του επισημαίνεται ότι: « ...Το Δ.Σ. της Ένωσης και εγώ προσωπικά στη Γ.Σ. της 28ης Φεβρουαρίου κάναμε έκκληση σε όλους να σταματήσει η αλόγιστη πλειοδοτική προσφορά στις αντιπαροχές και στις αγορές των οικοπέδων... Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι, σε μια παγκόσμια οικονομία με τεράστια προβλήματα, σε μια ελληνική οικονομία που παρασύρεται από αυτά και προστίθενται και τα δικά της, οι πωλήσεις θα κινηθούν σε χαμηλά επίπεδα και με την αλόγιστη και απρογραμματίστη υπερπροσφορά ακινήτων, που φαίνεται στον ορίζοντα από τα στοιχεία που συγκεντρώνονται στις πολεοδομίες (άδειες οικοδομής) και στους συμβολαιογράφους (εργολαβικά), οδηγούμεθα μαθηματικά σε μια υπερπροσφορά με ανυπολόγιστες συνέπειες...». Το ίδιο περιεχόμενο είχε και η από 11.7.2005 επιστολή του Προέδρου προς τους συναδέλφους του. Στο πρακτικό της 9ης Γ.Σ στις 12.12.2005 ο Πρόεδρος αναφέρει ότι: «πρέπει να τονίσω ότι τον τελευταίο καιρό κάναμε αλληπάλληλες συστάσεις από την Ένωση να σταματήσουν οι πλειοδοσίες στις αντιπαροχές και στις αγορές οικοπέδων. Ελπίζω οι συστάσεις αυτές να εισακούστηκαν από τους περισσότερους...». Στο κύριο άρθρο του τεύχους 50 (Ιούλιος-Αύγουστος 2007) του περιοδικού της Ένωσης, ο Πρόεδρος αναφέρει: « Θέλω να επιστήσω την προσοχή όλων σχετικά με τον αριθμό των κτιρίων που αναγείρουν. Όχι ανεγέρσεις πάνω από τις οικονομικές δυνατότητες του καθενός, όχι ανεγέρσεις σε ακριβό οικόπεδο. Η ελληνική αγορά ακινήτου στην πρωτεύουσα θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα με αυξητικές τάσεις. Το πρόβλημα υπάρχει στις πόλεις της περιφέρειας. Πάντως επειδή οι νέες άδειες που εκδίδονται και εμπίπτουν στο Φ.Π.Α. είναι λίγες, οι υπάρχουσες οικοδομές θα πουληθούν στην προσεχή διετία με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Για την τόνωση της αγοράς γίνεται μια εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών και των παραγόντων για τους τρόπους που μπορεί να επιτευχθεί αυτό». Στο πρακτικό της 11ης Γ.Σ. στις 19.5.2008, ο Πρόεδρος αναφέρει: «...Στην Αττική οι τιμές παραμένουν σε υψηλά επίπεδα και δεν γίνονται συμβόλαια. Στην περιφέρεια όμως τα πράγματα είναι δραματικά. Σας αναφέρω ότι σε πόλεις όπως η Λαμία, το Αγρίνιο, την Τρίπολη και στη Βόρεια Ελλάδα γίνονται πωλήσεις στην τιμή των 1400-1500 ευρώ. Αν υπολογίσετε και την ελάχιστη αντιπαροχή που πρέπει να δώσουν (δεν υπάρχουν βέβαια φθηνές αντιπαροχές) καταλαβαίνετε ότι οι άν-

θρωποι προσπαθούν να βρουν πελάτες κάτω από το κόστος. Αυτό πρέπει να μας προβληματίσει και να μην χαιρόμαστε που στην Αττική τα πράγματα είναι καλύτερα για μας στις τιμές (δηλαδή αριθμητικά) αλλά θα πρέπει ο καθένας μας να οργανώσει την άμυνα του, η οποία οργανώνεται με επιστημονικές σκέψεις και απόψεις. Εμείς λέμε και τονίζουμε να μην πουλάμε ακίνητο που το έχουμε μισθώσει και έχει μια καλή απόδοση, δεν πουλάμε ακίνητο φθηνότερο από τις τιμές που έχουν διαμορφωθεί εφόσον έχουμε τη δυνατότητα να το κρατήσουμε. Δεν πρόκειται να βγούμε χαμένοι και το έχουμε στηρίξει πολλές φορές αυτό. Όμως έχουμε και μια άλλη σοβαρή σύσταση την οποία η Ένωση μας την έχει κάνει από πολύ καιρό, από 11 Ιουλίου 2005 δια μέσω μιας επιστολής που στείλαμε σε όλους σας και είχε θέμα: «Επείγον – Λίγο πριν την καταστροφή». Η σύσταση αυτή, την οποία επαναλαμβάνω και σήμερα είναι: Σταματήστε τις πλειοδοσίες στα οικόπεδα, μην χτίζετε περισσότερα ακίνητα από όσα έχει ανάγκη η Κτηματαγορά. Σταματήστε να ενδιαφέρεστε για νέες ανεγέρσεις, αν δεν έχετε πουλήσει το 70% των ακινήτων που κατασκευάζετε... Σκοπός της σύστασης μας είναι να διαφυλάξουμε τις τιμές και τις επιχειρήσεις μας, διαφορετικά θα υπάρχει πρόβλημα στους συναδέλφους...». Στο κύριο άρθρο του τεύχους 55 (Μάιος- Ιούνιος 2008) του περιοδικού της Ένωσης ο Πρόεδρος αναφέρει: «Για άλλη μια φορά θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους σε όλη την Ελλάδα που έλαβαν σοβαρά υπόψη τις συστάσεις και αποφυγάμε την υπερπαραγωγή ακινήτων. Από το τέλος του 2007 πιστεύω ότι έχει επικρατήσει η σύνεση...». Στο κύριο άρθρο του τεύχους 57 (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2008) του ίδιου περιοδικού, ο Πρόεδρος αναφέρει: «Πήρα την ευθύνη και σου συνέστησα κατ' επανάληψη να μην κάνεις έναρξη ανέγερσης κτιρίου, εάν δεν έχεις πωλήσει τουλάχιστον το 70% των υπό ανέγερση ακινήτων σου.... Αγαπητέ Συνάδελφε, στην απόφασή μου να συστήνω- αν δεν έχει γίνει πώληση του 70% των υπό ανέγερση ακινήτων – να μην γίνεται έναρξη νέου έργου, συνετέλεσε σοβαρότατα και η υποχρέωση που έχουμε πλέον από το νόμο πέντε χρόνια μετά την έκδοση της άδειας οικοδομής για κτίρια που υπόκεινται στο ΦΠΑ να είμαστε υποχρεωμένοι να καταβάλουμε 19% φόρο επί της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων και για αυτά που δυστυχώς δεν θα έχουμε πωλήσει... Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψη

ότι η στρατηγική όλων μας είναι «όχι» στην υπερπροσφορά, «ναι» στη μεθοδική πώληση των ακινήτων μας». Στην από 1.12.2008 ομιλία του Προέδρου της Ε.Κ.Κ.Ε. αναφέρεται μεταξύ άλλων «...ο συνδικαλιστικός φορέας του κλάδου, με πρότασή μου, υιοθέτησε τον Ιούνιο του 2006 ένα ακόμα μέτρο προστασίας των συναδέλφων από την υπερπαραγωγή ακινήτων: οι συνάδελφοι που δεν έχουν διαθέσει το 70% των ακινήτων που κατασκευάζουν να μην εκδίδουν νέα άδεια οικοδομής». Στο πρακτικό της 12ης Γ.Σ. στις 30.3.2009 σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος [...] ευχαρίστησε τα μέλη της Ένωσης για τη στήριξή τους στις προηγούμενες αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων για συγκρατημένες νέες ανεγέρσεις κτιρίων, γεγονός που επιτρέπει αισιοδοξία για το μέλλον. Στην ίδια Γ.Σ. επιβεβαιώθηκε εκ νέου η σύσταση της Ένωσης προς τα μέλη της αναφορικά με το ποσοστό πώλησης ακινήτων πριν την ανέγερση νέων, ο δε Πρόεδρος σημειώνει: «Πολλοί συνάδελφοι με ρώτησαν τι θα γίνει με όλους αυτούς που εμφανίζονται στα τηλεοπτικά κανάλια και υποστηρίζουν ότι τα ακίνητα θα πέσουν από 20%-30%. ...Δεν μπορεί κανείς να σπείρει κακόβουλες φήμες που αφορούν τον κλάδο κατασκευής, 250 εμπλεκόμενους κλάδους και 1.500.000 εργαζόμενους σε αυτόν. Τέτοιες καταστάσεις δεν μπορούμε να τις ανεχθούμε και θα κινηθούμε νομικά κατά όλων αυτών με την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης». Τέλος, στο κύριο άρθρο του τεύχους 69 (Οκτώβριος-Νοέμβριος 2010) του περιοδικού της Ένωσης με τίτλο «Ο αγώνας που κάνουμε θα μας δικαιώσει», αναφέρεται από τον Πρόεδρο της Ένωσης «Από το 2005 είχα κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου και σας συνιστούσα πάντα προσεκτικά επιχειρηματικά βήματα τα επόμενα χρόνια και αν αυτό ήταν εφικτό χωρίς δανεισμό. Όπως αποδεικνύεται εισακουστικά». Περαιτέρω, η Επιτροπή Ανταγωνισμού οριοθέτησε ως σχετική αγορά, την οποία αφορούσε η ανωτέρω αυτεπάγγελτη έρευνα, την αγορά των ιδιωτικών κατασκευών από επιχειρήσεις (κατασκευαστές κτιρίων ιδίως κατοικιών) του νομού Αττικής (84%-88%), δεδομένου ότι η πλειοψηφία των μελών της Ε.Κ.Κ.Ε. (περίπου 2.700 μέλη) δραστηριοποιούνται στο νομό Αττικής, ενώ τα υπόλοιπα (378 μέλη) διάσπαρτα στην Ελληνική επικράτεια. Επίσης, αναλύοντας την προσφορά και ζήτηση των ακινήτων κατά το χρονικό διάστημα 2002-2011 διαπίστωσε ότι ο κατασκευαστικός κλάδος αποτέλεσε έναν από τους ταχύτερα α-

ναπτυσσόμενους στην ελληνική οικονομία. Ειδικότερα, το σύνολο των επενδύσεων σε κατοικίες παρουσίασαν μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 7,3% την περίοδο 2000-2007. Η εξέλιξη δε, του Δείκτη Τιμών Κατοικιών στην Αθήνα κατά την περίοδο 2002-2011 παρουσίασε αυξητικές τάσεις από το 2002 έως το 2008, ενώ κατά την επόμενη περίοδο εμφανίζει πτωτική πορεία, παραμένοντας όμως σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνα του 2002. Επίσης, διαπίστωσε ότι το σύνολο των στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά κατά την περίοδο 2002-2011 κυμαίνεται από 67%-69% (στοιχεία Τράπεζας της Ελλάδος).

6. Επειδή, αποτέλεσμα της ανωτέρω έρευνας ήταν ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αποφάσεις περιορισμού της παραγωγής και διάθεσης των κατοικιών και (εμμέσου) καθορισμού των τιμών τους συνιστούν παραβάσεις και σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, εκτίμησε ότι η απόφαση της Ε.Κ.Κ.Ε. περί καθορισμού του ποσοστού διάθεσης του πλεονάσματος των κατοικιών σε 70% και οι συστάσεις περί μη πλειοδοσίας οικοπέδων και ανέγερσης οικοδομών συνιστούν εξ αντικειμένου περιορισμό της παραγωγής, ενώ οι συστάσεις περί μίσθωσης ακινήτων, αντί ρευστοποίησης τους, συνιστούν εξ αντικειμένου περιορισμό της διάθεσης. Αναφορικά με τη διάρκεια της παράβασης, η Ε.Α. εκτίμησε ότι εκτείνεται από την 5η Γενική Συνέλευση στις 11.2.2002 μέχρι τη 12η Γενική Συνέλευση στις 30.3.2009. Κατόπιν αυτών, η Ε.Α. αφού έλαβε υπόψη ότι οι αποφάσεις ενώσεως επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό/έλεγχο της παραγωγής και διάθεσης προϊόντων καθώς και τον έμμεσο καθορισμό τιμών συνιστούν ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του άρθρου 1 του ν.703/1977, το γεγονός ότι ήταν δυσχερής ο προσδιορισμός του πραγματικού αντίκτυπου της εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων στην αγορά, το γεγονός ότι η Ε.Κ.Κ.Ε έχει σημαντική παρουσία στο νομό Αττικής και τη διάρκεια της παράβασης, εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Με αυτήν υποχρέωσε την προσφεύγουσα Ένωση να παύσει τη διαπιστωθείσα παράβαση καθώς και να παραλείπει αυτήν στο μέλλον, της επέβαλε πρόστιμο ύψους 18.394 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο 10% των εσόδων της κατά τη χρήση 2009, και την υποχρέωσε να ενημερώσει με επιστολή τα μέλη της, εντός 20 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης αυτής, ότι η δια-

μόρφωση των τιμών κατασκευής κτιρίων και η διάθεση ανεγερθέντων κτιρίων στην αγορά συνιστά ελεύθερη και αυτόνομη επιχειρηματική επιλογή κάθε επιχειρήσης-μέλους της Ένωσης καθώς και ότι τα μέλη της θα πρέπει να απέχουν μεταξύ τους από κάθε ενέργεια άμεσου ή έμμεσου καθορισμού της τιμολογιακής πολιτικής τους ή/και ελέγχου της διάθεσης τυχόν υφισταμένου πλεονάσματος ακινήτων στην αγορά. Επίσης, την υποχρέωσε να αναρτήσει την ανωτέρω επιστολή στην ιστοσελίδα της για ένα έτος.

7. Επειδή, η προσφεύγουσα με την κρινόμενη προσφυγή και το νομοτύπως κατατεθέν υπόμνημά της προβάλλει ότι οι αποφάσεις-συστάσεις των Γενικών Συνελεύσεων της, αφενός δεν είχαν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα μέλη της και αφετέρου δεν είχαν σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού. Και τούτο γιατί από κανένα στοιχείο δεν αποδείχθηκε δεσμευτικότητα ή απειλή επιβολής κυρώσεων προς τα μέλη προκειμένου να τις ακολουθήσουν, αλλά ούτε και συμμόρφωση ούτε και ύπαρξη ηθικής δέσμευσης που θα οδηγούσε τα μέλη σε συμμόρφωση. Σκοπός δε των αποφάσεων-συστάσεων αυτών ήταν να επιστήσσει την προσοχή μελών, που είχαν εισέλθει πρόσφατα στον κλάδο και δεν είχαν μεγάλη εμπειρία, απέβλεπαν δηλαδή οι αποφάσεις αυτές στην προστασία των επιχειρήσεων αυτών ώστε να παραμείνουν στην αγορά, στην προστασία των εργαζομένων του κλάδου από την ανεργία και στην προστασία των αγοραστών από το πρόβλημα των ημιτελών κατασκευών. Επικουρικώς, δε προβάλλει ότι οι ανωτέρω συστάσεις ενδεχομένως να είχαν ως δευτερεύοντα, μη ηθελημένο όμως σκοπό, τον περιορισμό του δυνητικού ανταγωνισμού. Υποστηρίζει δηλαδή, ότι έτσι θα περιοριζόταν για μικρό χρονικό διάστημα, μέχρι να εξαντληθεί το 70% του υπεραποθέματος, ο δυνητικός ανταγωνισμός που θα προέκυπτε από την περαιτέρω αύξηση του υπεραποθέματος, ενώ παράλληλα θα εξακολουθούσε να υπάρχει ο πραγματικός ανταγωνισμός όσον αφορά τις τιμές πώλησης των υπαρχόντων ακινήτων. Περαιτέρω, προβάλλει ότι ο ενδεχόμενος αυτός περιορισμός του ανταγωνισμού εμπίπτει στο άρθρο 1 παρ.3 του ν.703/1977 και εξαιρείται από την απαγόρευση της παρ.1 του άρθρου αυτού, δεδομένου ότι δικαιολογείται ως εξυπηρετών το δημόσιο συμφέρον (γενικό οικονομικό συμφέρον). Τέλος, υποστηρίζει ότι όλα τα ανωτέρω αποδεικνύονται από τις μαρτυρικές κα-

ταθέσεις ενώπιον της Επιτροπής καθώς και τις προσκομισθείσες από αυτήν ένορκες βεβαιώσεις, τις οποίες όμως αναπιολόγητα δεν έλαβε υπόψη της, η προσβαλλόμενη απόφαση.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι αποδοθείσες σε βάρος της παραβάσεις δεν αποτελούν διαρκείς παραβάσεις και ως εκ τούτου αυτές που αφορούν τα έτη 2002 - 2008 έχουν υποπέσει σε πενταετή παραγραφή. Ο ως άνω ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος, δεδομένου ότι στις διατάξεις του ν.703/1997 που εφαρμόζεται στην προκείμενη περίπτωση, δεν υπάρχει σχετική ρύθμιση περί παραγραφής, η δε προσβαλλόμενη απόφαση, έχει εκδοθεί εντός ευλόγου χρόνου από την έναρξη της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού.

9. Επειδή, οι αποφάσεις ένωσης επιχειρήσεων αποτελούν έκφραση της κοινής βούλησης των μελών της να συντονίσουν τη δράση τους σε μια συγκεκριμένη αγορά. Στην κρινόμενη υπόθεση οι αποφάσεις - συστάσεις της Ε.Κ.Κ.Ε. που λήφθηκαν σε σειρά Γενικών Συνελεύσεων ήδη από το 2002, αποτελούν τη συλλογική βούληση του οργάνου ως προς το συντονισμό της διάθεσης των νεόδμητων πλεοναζουσών κατοικιών και περιορισμό της παραγωγής (ανέγερσης) αυτών. Μέσω του προσδιορισμού της διάθεσης των υπαρχόντων ακινήτων σε ποσοστό τουλάχιστον 70%, τονιζόταν η ανάγκη περιορισμού κατασκευής νέων ακινήτων ήδη κατά το στάδιο της αντιπαροχής και αγοράς οικοπέδων, με την αποτροπή των μελών να πλειοδοτούν κατά τα στάδια αυτά. Περαιτέρω, ο κατά τα ανωτέρω περιορισμός της παραγωγής (ανέγερση νέων ακινήτων), απέβλεπε στη διαφύλαξη σε υψηλά επίπεδα των τιμών διάθεσης αυτών. Και τούτο γιατί η διαμόρφωση της τελικής τιμής ενός ακινήτου συνιστά αυτόνομη επιχειρηματική επιλογή κάθε κατασκευαστή, ο οποίος μπορεί να έχει διαφορετικές αντιλήψεις για τον τρόπο οικονομικής διαχείρισης. Με τις προεκτεθείσες συστάσεις και τις προτροπές προς τα μέλη της η προσφεύγουσα αντικατέστησε τους κινδύνους της επιχειρηματικής δραστηριότητας κάθε μέλους με μια πρακτική, η οποία είχε ως απώτερο στόχο τη διατήρηση των τιμών πώλησης στα ήδη διαμορφωμένα επίπεδα ή τουλάχιστον με μικρή μείωση από αυτά, η οποία θα επέτρεπε στους κατασκευαστές την αύξηση της τιμής τους όταν θα

επέρχονταν ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Περαιτέρω, οι αποφάσεις των Γ.Σ. της προσφεύγουσας, που είχαν την μορφή συστάσεων-προτροπών προς τα μέλη της, αποσκοπούσαν στην εφαρμογή ενιαίας επιχειρηματικής και εμπορικής πολιτικής από τα μέλη της, επιτρέποντας μεν σ' αυτά να αναγνωρίζουν την πολιτική των ανταγωνιστών τους, περιορίζοντάς τα δε ως προς το να ορίσουν το καθένα ανεξάρτητα, το ρυθμό, το μέγεθος ανέγερσης και διάθεσης των ακινήτων τους. Έμμεσο αντικείμενο των αποφάσεων αυτών ήταν η διατήρηση των τιμών των ακινήτων σε ένα υψηλό επίπεδο, ανεξάρτητα από το κόστος κάθε επιχείρησης. Ως εκ τούτου, οι επί σειρά ετών αποφάσεις των Γ.Σ. της προσφεύγουσας περί αποτροπής της κατασκευής νέων ακινήτων μέσω του προσδιορισμού ενός ελάχιστου ποσοστού διάθεσης του υφισταμένου πλεονάσματος αυτών, αποτελούν περιορισμό του ανταγωνισμού που εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 1 του ν.703/1977.

10. Επειδή, όπως έγινε δεκτό στη σκέψη 2, εάν από το περιεχόμενο της απόφασης ενώσεως επιχειρήσεως, μπορεί να συναχθεί ότι αυτή έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό, την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, παρέλκει, ως αλυσιτελής, η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη αφενός κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επελεύσεως άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό αφετέρου δε της μη δεσμευτικότητας της απόφασης αυτής ή της μη επιβολής κυρώσεων στα μέλη για μη συμμόρφωση με αυτήν. Περαιτέρω, η επικαλούμενη οικονομική κρίση δεν μπορεί να δικαιολογήσει λήψη αποφάσεων που οδηγούν σε αντιανταγωνιστική συμπεριφορά. Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι σχετικοί ισχυρισμοί της προσφεύγουσας. Περαιτέρω, όπως εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 3, η εφαρμογή της διάταξης της παρ.3 του άρθρου 1 του ν.703/77, υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις, που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά και τις οποίες πρέπει οι αιτούντες την εξαίρεση, να αποδείξουν. Πρέπει, δηλαδή να αποδείξουν ότι η απόφαση συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων, ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζει συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος, δεν επιβάλλει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μη αναγκαίους περιορισμούς και ότι

ο περιορισμός του ανταγωνισμού είναι απαραίτητος για την επίτευξη των σχετικών στόχων. Στην προκείμενη περίπτωση από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι οι ενέργειες αυτές είχαν ως άμεσο αποτέλεσμα το όφελος των καταναλωτών, δεδομένου ότι ως άμεσο στόχο είχαν την μείωση της παραγωγής με τεχνητό τρόπο (μη ανέγερση νέων ακινήτων αν δεν είχε διατεθεί τουλάχιστον το 70% των ήδη ανεγερθέντων) με συνέπεια τη στρέβλωση των κανόνων προσφοράς και ζήτησης, η οποία οδηγεί σε αύξηση των τιμών χωρίς κανένα αντιστάθμισμα για τους καταναλωτές. Εξάλλου, οι αποφάσεις αυτές επέβαλλαν περιορισμούς στα μέλη της προσφεύγουσας παρεμποδίζοντας τον μεταξύ τους ανταγωνισμό. Επομένως, εφόσον οι αποφάσεις-συστάσεις αυτές, δεν συγκεντρώνουν σωρευτικά το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτει η διάταξη της παρ.3 του άρθρου 1 του ν.703/1977 και του άρθρου 101 παρ.3 ΣΛΕΕ, ορθώς η Ε.Α. απέρριψε το αίτημα χορήγησης εξαίρεσης, απορριπτόμενου ως αβάσιμου του αντίθετου λόγου της κρινόμενης προσφυγής. Τέλος, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δεν λήφθηκαν υπόψη οι καταθέσεις των μαρτύρων κατά την ακροαματική διαδικασία, δεδομένου ότι όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μεταξύ άλλων «... τις απόψεις που διατύπωσε προφορικώς το ενδιαφερόμενο μέρος κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλε, καθώς και όσα κατέθεσαν οι μάρτυρες κατά την ακροαματική διαδικασία».

11. Επειδή, μετά τα όσα έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, νομίμως και ορθώς επιβλήθηκαν σε βάρος της προσφεύγουσας διοικητικές κυρώσεις. Περαιτέρω, καθόσον αφορά το είδος της κύρωσης, το Δικαστήριο, συνεκτιμώντας: α) τη φύση, το είδος και τη σοβαρότητα της διαπιστωθείσης παράβασης, β) την χρονική διάρκεια της παράβασης (από 11.2.2002 5η Γ.Σ. έως 30.3.2009 12η Γ.Σ.), γ) το γεγονός ότι είναι δυσχερής ο προσδιορισμός του πραγματικού αντίκτυπου της εφαρμογής των εν λόγω αποφάσεων στην αγορά καθώς και του οικονομικού οφέλους που επιδιώχθηκε να αποκομίσουν τα μέλη της προσφεύγουσας και δ) το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν έχει υποπέσει στο παρελθόν σε ανάλογη παράβαση, κρίνει ως εύλογη και ανάλογη προς την παράβαση, την κύρωση της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν.703/1977,

δηλαδή ότι πρέπει να της απευθυνθούν συστάσεις και να απειληθεί η επιβολή σε βάρος της προστίμου ύψους 18.394 ευρώ σε περίπτωση επανάληψης της διαπιστωθείσας παράβασης, κατά μερική παραδοχή της κρινόμενης προσφυγής.

12. Επειδή, κατόπιν αυτών πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η κρινόμενη προσφυγή, να τροποποιηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να αποδοθεί στην προσφεύγουσα μέρος του καταβληθέντος παραβόλου ύψους 250 ευρώ κατ' άρθρο 277 παρ.9 Κ.Δ.Δ σε συνδυασμό με το άρθρο 45 παρ.2 του ν.3959/2011 και να συμψηφισθούν τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων κατ' άρθρο 275 παρ.1 Κ.Δ.Δ.

Δ Ι Α Τ Α Υ Τ Α

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Τροποποιεί την 561/VII/2013 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ορίζει ότι πρέπει απευθυνθούν προς την προσφεύγουσα συστάσεις κατ' άρθρο 9 παρ.1 περ. δ του ν.703/1977 και να απειληθεί η επιβολή σε βάρος της προστίμου ύψους δέκα οκτώ χιλιάδων τριακοσίων ενενήντα τεσσάρων (18.394) ευρώ σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης του άρθρου 1 παρ.1 του ν.703/1977.

Διατάσσει την απόδοση στην προσφεύγουσα μέρους του καταβληθέντος παραβόλου ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ των διαδίκων.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 23 Σεπτεμβρίου 2014 και στις 7 Οκτωβρίου 2014 και δημοσιεύθηκε στην ίδια πόλη σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 22 Οκτωβρίου 2014.

Η ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Αριθμός απόφασης: 5583/2014

ΑΓΑΠΗ ΓΑΛΕΝΙΑΝΟΥ-ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΕΦΑΛΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ε.Δ.